

"Экожүйе" туралы бәлесізбе?

ЖАРИЯЛАНДЫ
13.10.2021СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/107819/>

«Экожүйе» ұғымын білесіздер ме?

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың доценті,

философия ғылымының кандидаты

Жанатаев Данат

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ магистрантты

Мақанов Нұрдәулет

Түйіндеме: Мақалада «экожүйе» терминіне қысқаша түсініктеме беріп, экологиялық жүйенің ерекшелігін талдау.

Кілт сөздер: Экожүйе, табиғи ағзалар, экология, тіршілік, табиғат.

Экожүйе — тірі ағзалардың және сол ағзалардың өмір сүру ортасының негізгі шамасы. Экожүйені сипаттайтын белгілерге оның өлшенусіздігі мен әрекетсіздігі жатады.

Экожүйені жіктеу барысында «биом» деген шаманы аламыз, ол қандай да бір климаттық жағдайлары бар аймақ, сондай-ақ өсімдіктер мен жануарлардың негізгі түрлерінің жиынтығынан тұрады.

1935 жылы ең алғаш рет ағылшын экологы А.Тенсли «Экожүйе» сөзін ұсынып әрі ғылымға енгізген болатын. Тірі ағзалар мен тірі емес орта — бір-бірінің қасиеттеріне өзара әсер ететін компоненттер және тіршілікті қамтамасыз ететіндердің бәрін экожүйенің құрамына кіргізе аламыз.

Экожүйе негізінен жабық жүйе болып табылады. Ол экологиялық жүйелер мен

бірлестіктер және популяциялар арасындағы негізгі айырмашылық, оларға тіршілік ету ортасымен энергия, зат және ақпарат алмасатын ашық жүйелерді жатқыза аламыз.

Осылайша, біз экожүйені тірі организмдердің (қауымдастықтардың) және сол организмдердің тіршілік ету ортасының құрамасы деп айта аламыз. Сондай-ақ экожүйе заттар айналымына байланысты тұрақты өмір сүру жүйесін құрайды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Шилов И. А. Экология: оқулық / И. А. Шилов. — 7-ші басылым. — М.: Юрайт, 2011. — 512 б.
2. Экологиялық құқық: оқулық / ред. С. А. Боголюбова. — 3-ші басылым., перераб. және қосымша. — М.: Юрайт, 2011. — 492 б.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.